

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier R.J.C. van der Laan
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

S. van Steekelenburg

BU/NWG

Telefoonnummer (06) 5772 8742
steekelenbur@noord-holland.nl

1 | 5

Betreft: Focus Smart Mobility - Auto van de Straat

Verzenddatum

28 MEI 2025

Geachte leden,

Kenmerk

2410699/2410702

Graag informeren wij u over het volgende onderwerp:
Focus Smart Mobility – Uitkomsten deelauto project 'Auto van de Straat'.

Uw kenmerk

Inleiding

In juni 2024 is de [Visie Publieke Mobiliteit](#) van de provincie door uw Staten vastgesteld. Deze visie is een nadere uitwerking van het Perspectief Mobiliteit en is het kader voor diverse mobiliteitsvraagstukken. Bij Publieke Mobiliteit staat het totale mobiliteitssysteem centraal en gaat het over al het vervoer wat de reiziger niet zelf bezit. Vanuit verschillende disciplines werkt de provincie aan het mobiliteitssysteem van Publieke Mobiliteit waarbij we voorzieningen in onze provincie bereikbaar houden. Deelmobiliteit is één van de onderwerpen.

Vanuit het programma Focus Smart Mobility 2022-2025 is het project 'Auto van de Straat' uitgevoerd om inwoners te laten ervaren hoe deelmobiliteit werkt en leerervaringen op te doen. Daaraan gekoppeld heeft de Rijksuniversiteit Groningen een onderzoek uitgevoerd dat inzicht geeft in de (succes)factoren van deelmobiliteit. Deze inzichten zijn van belang bij het maken van beleid op deelmobiliteit en het creëren van de randvoorwaarden om deelmobiliteit te laten slagen.

Project Auto van de Straat

Een deel van de mensen heeft een eigen (tweede) auto, terwijl ze die maar zelden gebruiken. Autodelen wordt steeds populairder, scheelt ruimte in de straat én is beter voor het milieu. Vanuit het programma Focus Smart Mobility en in samenwerking met Stichting Natuur & Milieu liet de provincie bewoners ervaren hoe (elektrisch) autodelen werkt met het project 'Auto van de Straat'.

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

Negen maanden lang konden drie groepen buurtbewoners uit De Rijp, Purmerend en Haarlem tegen een gereduceerd tarief gebruik maken van twee elektrische deelauto's per wijk (in totaal 6 deelauto's).

De Rijksuniversiteit Groningen onderzocht de ervaringen van de deelnemers van 'Auto van de Straat' en deed daarnaast algemeen onderzoek naar de ervaringen met autodelen.

Resultaten autodelen

Aan het project 'Auto van de Straat' hebben 70 deelnemers meegedaan. In de proefperiode van 9 maanden is 1.250 keer een deelauto geboekt. In totaal hebben de deelnemers circa 75.000 km gereden, doordat de deelauto's volledige elektrisch zijn is dat beter voor het milieu (besparing van 7 ton CO₂-uitstoot). De deelnemers hebben hun (positieve) ervaringen gedeeld via diverse media en door instapdagen te organiseren. Mede door de publiciteit en het delen van ervaringen zijn in totaal drie nieuwe groepen gestart met autodelen, twee in Bloemendaal en één in Heiloo.

Het project is in het najaar van 2023 afgerond. Daarna konden de deelnemers zonder tussenkomst van de provincie, zoals voorafgaand aan het project was afgesproken, afspraken maken met de deelauto aanbieder. De groepen uit Purmerend en Haarlem en een aantal deelnemers uit De Rijp zijn zelfs langer doorgegaan met autodelen. In de loop van 2024 zijn de groepen uit De Rijp en Purmerend gestopt. Veel deelnemers stopten vanwege gewijzigde persoonlijke omstandigheden of omdat in specifieke gevallen de eigen auto financieel voordeliger was dan de deelauto.

De groep uit Haarlem is nog steeds actief. De deelnemers waarderen het voordeel van het makkelijk parkeren van de deelauto en hebben ervaren dat de kosten van het gebruik van de deelauto lager zijn dan de totale kosten van de aanschaf, onderhoud bezit en gebruik van een eigen auto. Ook waarderen de deelnemers het gemak waarmee deelauto's gebruikt kunnen worden, de duurzaamheid en de vrijgekomen ruimte op straat.

Opvallend is dat maar een deel van de deelnemers een realistische kostenvergelijking maakt tussen een deelauto en een eigen auto, waarbij de kosten voor aanschaf en onderhoud meegenomen worden in de berekening. Zeker als de deelauto de tweede of derde auto in een huishouden vervangt blijkt het voordelig.

Resultaten: factoren voor succesvol autodelen

De Rijksuniversiteit Groningen onderzocht de belangrijkste factoren voor succesvol autodelen. Het onderzoek bestond uit een landelijke enquête (292 respondenten) en interviews met 16 deelnemers van het project 'Auto van de Straat'. Hierbij is onderzocht wat voor mensen een motivatie is en wat juist een belemmering is voor autodelen in een groep.

De belangrijkste conclusie van het onderzoek

Mensen zijn geïnteresseerd in autodelen als het handig, veilig en betrouwbaar is. Daarnaast vormen de voordelen voor de buurt, zoals meer (groene) ruimte en minder geparkeerde auto's een motivatie om te gaan autodelen. De kosten spelen een minder grote rol. Deelnemers van 'Auto van de Straat' keken vooral naar de kosten van de deelauto op het moment dat zij die daadwerkelijk gebruikten. Een beperkt aantal deelnemers vergeleek de kosten van de deelauto met de werkelijke kosten die een eigen auto met zich meebrengt (aanschaf, onderhoud en benzinekosten). Bij het stimuleren van deelmobiliteit is het dan ook van belang om het gemak van autodelen, de voordelen voor de omgeving, een realistische kostenvergelijking en de betrouwbaarheid te benadrukken.

Het onderzoek leverde nog een aantal inzichten op die hieronder in het kort zijn beschreven.

Altijd kunnen beschikken over vervoersmiddel van belang

De deelnemers aan het onderzoek gaven aan dat een voordeel van de privé auto boven een deelauto is, dat de privé auto altijd beschikbaar is. Het is voor autodelers van belang dat er een alternatief beschikbaar is, bijvoorbeeld in de vorm van OV, (elektrische) fiets, auto lenen bij de burens of de mogelijkheid om op een ander moment te reizen.

Onbekendheid met autodelen vormt een belemmering

Uit de enquête bleek dat mensen huiverig zijn om deel te nemen aan autodelen in een besloten groep als duidelijke informatie over praktische zaken ontbreekt. Het gaat dan om bijvoorbeeld informatie over verzekering, onderhoud, verantwoordelijkheden en de beschikbaarheid van de deelauto's. Duidelijke informatie over deze praktische zaken helpt de drempel te verlagen.

Proefperiode ervaren van drie maanden is voldoende

Een gereduceerd tarief helpt om de drempel te verlagen om autodelen uit te proberen. Zo kunnen mensen ervaring opdoen met hoe het in de praktijk werkt. Een periode van drie maanden is voldoende voor mensen om te bepalen of ze wel of niet willen doorgaan met autodelen. Langer een gereduceerd tarief aanbieden is niet per se nodig.

Kenmerken van de deelautogebruiker

Uit het onderzoek blijkt dat de gemiddelde gebruiker van een deelauto beschikt over de volgende kenmerken:

- Gebruikt de (2^e) auto beperkt en vindt bezit relatief duur;
- Reist met name regionaal;
- Is gewend aan fiets en OV en wenst af en toe een auto te gebruiken;
- Vindt gemak, betrouwbaarheid en veiligheid belangrijk om een deelauto te gebruiken;
- Wil zeker weten of de deelauto beschikbaar is, ervaart het anders als een belemmering.

Neiging om vast te houden aan bestaand vervoerspatroon

Vooraf is aan de deelnemers van 'Auto van de Straat' een inschatting gevraagd hoe vaak zij de deelauto gaan gebruiken, in plaats van hun huidige vervoersmiddel (OV, fiets, privé auto). In de praktijk blijkt dat zij minder vaak de deelauto gebruikten dan vooraf ingeschat. Mensen zijn geneigd vast te houden aan een bestaand vervoerspatroon. Toch helpt een proefperiode de drempel te verlagen om tijdelijk anders te reizen en dat kan een opmaat zijn naar structureel ander reisgedrag. Net als bij het reizen naar evenementen of tijdens werkzaamheden.

Aanlooperperiode om voldoende deelnemers te werven

Bij het autodelen in een groep met vaste deelnemers is tijd en inzet nodig om voldoende deelnemers te werven. Als een individuele deelnemer besluit te stoppen moet de groep op zoek naar nieuwe deelnemers. Deze aanlooperperiode vraagt financieel uithoudingsvermogen van de deelauto aanbieders.

Hoe nu verder met de resultaten en bevindingen?

Veel deelmobiliteit vindt plaats op het grondgebied van de gemeenten. Tijdens het project 'Auto van de Straat' bleek een deel van de gemeenten nog geen beleid te hebben voor deelmobiliteit of daar zoekende in te zijn. Door de resultaten, leerervaringen en succesfactoren van 'Auto van de Straat' te delen met gemeenten helpt het hen bij het formuleren of aanscherpen van hun beleid. De provincie organiseert sinds 2024 regionale sessies in het kader van de Regionale Mobiliteitsplannen (RMP) om kennis te delen met de gemeenten en inzicht te krijgen in de vragen die bij meerdere gemeenten leven.

Daarnaast verkent de provincie de provinciale rol bij deelmobiliteitsvraagstukken. Om te bepalen welke rol de provincie hierin heeft, wordt gekeken naar de kaders en instrumenten die we als provincie hebben. Op landelijk niveau worden de vragen over deelmobiliteit besproken in het project "Natuurlijk! Deelmobiliteit", geïnitieerd door het ministerie van Binnenlandse zaken. Ook de opgedane kennis wordt daar gedeeld en meegenomen in bovengenoemde verkenning.

Eind 2025 komen we bij u terug met het handelingsperspectief voor deelmobiliteit, als onderdeel van de uitvoeringsagenda Publieke Mobiliteit.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

rv.

provinciesecretaris

M.J.H. van Kuijk

voorzitter

A.Th.H. van Dijk

1 bijlage(n)

onderzoeksrapport RUG